



Afbeeldingen van loodjes die uitgereikt werden aan gemeenteleden die zuiver waren bevonden in leer en leven. Op vertoon van dergelijke 'mèreaux' kregen zij toegang tot het avondmaal. Calvin bepleitte in 1560 het gebruik van avondmaalspenningen in de kerk van Genève bij de stadsmagistraat. Deze weigerde echter zijn toestemming. Een dergelijk controlemiddel over gemeenteleden en burgers, in handen van de kerkeraad, strookte niet met de opvatting van de magistraat inzake de jurisdictie van de christelijke overheid. Elders vond het gebruik wel ingang, met name in de Franse gereformeerde kerken 'onder het Kruis'. De mèreaux dienden daar een dubbel doel: enerzijds het weren van spionnen en katholieken, anderzijds het handhaven van de tucht. De Waalse kerken hier te lande namen het gebruik van de avondmaalsloodjes over als middel tot handhaving van de kerkelijke tucht.

(Parijs, B.H.P.F.)



Daniel de Superville (1657-1728) was vanaf 1686 Waals predikant te Rotterdam. Vanuit deze stad zond hij vele troostbrieven naar zijn verdrukte geloofsgenoten in Frankrijk. Door de uitgaven van zijn preken verwierf hij grote bekendheid.

(Amsterdam, B.W.)

*Jh rendrone bon témoignage à la doctrine et à la conduite de M<sup>r</sup> les pasteurs genévois de cette ville, eni celle de M<sup>r</sup> les synodaux.*

Besluit uit het consistorieboek van de Waalse kerk te Utrecht van augustus 1695. De afgevaardigden ontvangen de instructie dat zij op de aanstaande synodevergadering te Leeuwarden verklaren mogen dat de gerefugieerde, en van stadswegen betaalde, predikanten en proponenten zuiver zijn in leer en leven.

(Amsterdam, B.W.)